

2. Motieven herhalen

Bedrukte bloes, 7 jaar

Materiaal Wit en gekleurd papier groot genoeg voor omtrekken van bloes of trui, schaar of mes, blockprint op waterbasis: elk kind één kleur, rollers en plaatjes, blokstempel van stukje hout of spaanplaat en touw

Een bedrukte bloes

Op een voldoende groot stuk stevig papier (wit of gekleurd) maken de kinderen de omtrek van een kledingstuk. Bijvoorbeeld de bloes of trui die ze op dat moment aan hebben. Deze 'bloes' is nog effen en moet bedrukt worden met een leuk motief, patroon of vrije decoratie. Gaan we ervan uit dat zo'n bloes gemaakt is van een bedrukte stof, dan loopt het motief naar alle kanten regelmatig door. Gaan we uit van deze ene bloes die bedrukt wordt dan lijkt de opdracht meer

op een 'normale' tekening. In het eerste geval stempelen de kinderen over de omtreklijnen heen en knippen ze de bloes pas achteraf uit. In het andere geval kan de bloes beter vooraf uitgeknipt worden. Voor het drukken gebruiken we een blokstempel. Dit is een blokje hout waarop een reliëf geplakt is bijvoorbeeld met touw. Zo'n stempel kan van te voren thuis of in een aparte les op school gemaakt worden. Let erop dat het touw of het andere materiaal overal even dik is. Alleen het hoogstliggende gedeelte geeft namelijk de afdruk. Enkele (ontroerend) eenvoudige voorbeelden van zelf gemaakte blokstempels staan hierbij afgebeeld; ze horen bij de illustraties. Hieruit blijkt dat met een zeer simpel stukje touw een prachtig ontwerp voor een kledingstuk te maken is. Het bedrukken (stempelen) doen we met een laagje block-

Toren van Babel, 8 jaar

print, uitgerold met een linorollertje op een niet absorberend plaatje. Een apart probleem vormen de boorden, kragen, zakken en plooiën. Wie bedenkt hiervoor een leuke oplossing?

Materiaal Smal formaat papier bijv. 20×40 cm, blockprint of plakkaatverf, roller of kwast en plaatje zink of iets dergelijks, aardappelstempel of kurkplaat met blokje hout, aardappelmes of stanleymes, proefdrukpapier

Toren van Babel

De verschillende toonwaarden van een kleur kunnen door middel van stempelen heel mooi onderzocht worden. We betrekken dit aspect samen met de herhaling in deze opdracht en gebruiken hiervoor het bekende verhaal van de toren van Babel. Die toren was zo hoog dat je de bovenkant nauwelijks kon zien. Hoe hoger je komt, des te waziger het beeld wordt (vergelijk met de sferische perspectief, Kleur 3 blz. 37). Op een langwerpig, staand formaat wordt eerst heel dunnetjes met potlood de contour geschetst van de toren. Hij bestaat uit vele verdiepingen die naar

Toren van Babel, 8 jaar

boven toe steeds iets smaller worden. De bovenrand is nog onaf, gezien het verhaal. Nu gaan de kinderen met enkele stempels deze etages maken; de onderste dik en duidelijk, naar boven toe steeds lichter en vager, door met minder inkt te stempelen. De stempeltjes zelf kunnen heel eenvoudig van vorm zijn; zelfs kant en klare letter- of figuurtjesstempels zijn te gebruiken (zie illustraties). Een omgekeerde 'U' als motief is zeer geschikt om bogen mee te maken. In de openingen hiervan kan vervolgens weer een ander motiefje komen, bijvoorbeeld in een iets andere kleur. Het lichter worden van de kleur naar boven toe vergt enige discipline en oefening bij het stempelen. Een proefpapier moet erbij! Hoewel in deze les gedrukt wordt, is de stempeltechniek niet echt typerend voor grafiek, als we er tenminste van uitgaan dat bij grafiek het gehele beeld exact herhaalbaar moet zijn. Een tweede toren zou wel te maken zijn, maar helemaal gelijk aan de eerste zal hij niet worden. Deze opdracht is samen met de vorige dan ook bedoeld als aanloop naar het 'echte' drukwerk in de volgende lessen.